

MINISTRY OF ITAUKEI AFFAIRS

MINISTRY OF ITAUKEI AFFAIRS
ITAUKEI TRUST FUNDS COMPLEX
87 QUEEN ELIZABETH DRIVE, SUVA
P.O.BOX 2100, GOVERNMENT BUILDING, SUVA, FIJI.

TELEPHONE: (679) 3100 909

FAX: (679) 3317 077

14 ni Maji, 2017

CAU NI TABACAKAKA ITAUKEI

Ni bula vinaka na turaga, marama, cauravou, goneyalewa kei kemuni ragone.

Ena macawa qo au na gadreva meu na cauraka eso na vakatutu ni Lawanikoro a ciqoma na Komiti ni Lawanikoro kei na Tabacakacaka iTaukei.

Sa rogoci na vakatutu mai na yasana o Tailevu, Rewa, Nadroga/Navosa, Cakaudrove, Macuata, Bua, Lomaiviti kei Kadavu. E sa vakayacori tale ga na veivakararamataki ena veitabana vakamatanitu kei na veikoro se yavusa era a gadreva mai.

E vica na ulutaga lelevu kei na kawai e vuki vakaturi tiko mai na veiyasana qo. Era kawai na lewenivanua ena veicoqacoqa ni dodonu ni tamata yadua kei na dodonu vakoro. E sa volavola na Tabacakacaka iTaukei ena Valenivolavola ni Vunilawa me vakamatatataka mai na kawai qo.

E vuqa na lewenivanua era se qai rogoca vakadua na ivakadewa ni vosa vakalawa ka vakayagataki ena lawanikoro. E gadreva me vakadeitaka na Tabacakacaka iTaukei ni na railesuva taucoko na kawai ena vosa vakadewaki ka me sosomitaki ena vosa rogorogo matau. Ena vuku ni vakadidike vosa, e vakadinadinataki ni vosa buli vou ena dredre meda na ciqoma ia ni sa toso tiko ga na gauna ka rogoci vakawasoma e sa na qai matau e daligada ka rawarawa meda ciqoma. Kevaka eda na gadreva me vosataki na vosa vakaViti ena veitagede ni veiqaravi, vakabibi ena lawa sa dodonu meda na sasagataka ka ciqoma na vakadewa vovou ni vosa vakalawa.

E levu na vakatutu era kerea me vakalevutaki na veivakararamataki ka vakasiromi sobu ina veikoro. E sa tuvana tiko vakamatau na Tabacakacaka iTaukei na nona ituvatuva me rawa ni tagavi kina na gagadre qo.

E vakatututaki ke rawa ni dikevi vakamatau na tauyavu ni veikomiti de na qai vakamalumalumutaka na lewa ni Bose Vanua. E vakadeitaka na lawanikoro na kena rokovi na Bose Vanua kei na kena veiliutaki ka me iotioti ni vakatulewa ena veikoro na Bose Vanua.

Sa vakavinavinakataki vakalevu na itavi era sa qarava tiko na turaganikoro, matanitikina kei na nasinikoro, na vakatutu me toso cake na kedra isau, me vakarautaki na komupiuta ka ra yadua na ivolayaca. Sa ciqomi tiko na vakatutu qo ka sa dikeva tiko na Tabacakacaka iTaukei ka na sasagataka na kena vakavotukanataki.

E vakatututaki ke rawa nira vakadeitaka na turaganimataqali na yacadra na gone era volai ena iVolanikawabula, ni laurai ka vakadinadinataki nira vakavurea tiko vakalevu na yavavala eso era sucu ena taudaku ni vakamau ka ra tama vulagi(sega ni itaukei).

E vakatututaki ke rawa ni yalani na totolo ni motoka e curuma se lako sivita na koro vakaviti. E qai votu mai ena veitalanoa ni sega ni matata tiko na iwalewale ni veiqaravi me tagava na vakatutu qo.

Ena vuku ni manumanu e nakoro, e vakaturi me tabu na nodra vakamatei na manumanu, me vakarautaki na bai paodi me baleti ira na manumanu drusa (kila) ka me na sauma na itaukei ni manumanu na ilavo lavaki me kauta lesu na nona manumanu.

E vakatututaki mera totogitaki na itubutubu era vakaweleweletaka na nodra vuli na luvadra me vaka ni sa vakarautaka na matanitu na icurucuru ni vuli.

Ena macawa rua sa oti a gole na ilawalawa ni Tabacakacaka iTaukei kina koro o Sawaieke, Gau me lai rogoci na vakatutu ni lawanikoro. Era liutaka na ilakolako na iVukevuke ni Vunivola Tudei o Saimoni Waibuta.

E rogoca taucoko na vakatutu na Komiti ni Lawanikoro ka levu tale ga na vakatutu vinaka a mai ciqomi. Qo me vaka na vakatutu mera kovuti ena lawanikoro o ira taucoko era vola kawabula ena koro kei ira tale ga ra sega ni volai ka ra tiko ena veitikiniqele vakayavusa ena lomanikoro. Na kena gadrevi me vaqacacotaki na itotogi vei ira na sega ni tiko rawa ena Bose Vakoro kei na kena dikevi me qaravi wasoma na bose vakoro.

Era kerea tale ga na mata ni tabagone o Tevita Tavodi mai Manuku-Batiki ke rawa ni wili ena lawa vakatutu ni koro na nodra ciqomi na vakaleqai vakalawa.

Na mata ni Soqosoqo Vakamarama o Sainimere Rauluni e vakavinavinakataka na lawa ni vakamau kei na iteitei ka vakaraitaka ni veika sara ga oqo ra gadreva tu na marama ena gauna ra vakawatitaki vou kina. O Kelepi Delai na mata ni Tikina o Sawaieke e vakatututaka me raici me veiganiti na ivakatagedegede ni rawaka vakailavo kei na vale e tara ena ulutaga ni lawanikoro.

A vakaraitaka o Joeli Bale mai Vadravadra ke rawa ni vakayacori na veivakararamataki me baleta na dodonu ni sokalou.

E sa tomani tiko na sokumuni ni vakatutu ena veiyasana ka ni na qai bulagoci tiko na lewenivanua.

Na Tabacakacaka iTaukei kei na Matabose ni Veika Vakaitaukei ena sasagataka na veika me maroroi kina na bula vakoro, na tiko vinaka kei na tikobulabula ni lewenikoro, ia ena rawati ga kevaka eda cakacakavata ka veilomani vakalevu me votu na bula sautu ena noda vanua.

**Naipote Katonitabua
Vunivola Tudei ni Tabacakacaka iTaukei**